

Sygn. akt: II Ns 18/19

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Barbara Pyz-Kędzierska

Protokolant: Karolina Dąbrowska

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2019 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy

z wniosku Komitetu Wyborczego Wyborców Konfederacja (...)

z udziałem (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 754)

postanawia:

1. wniosek oddalić;
2. ustalić, iż każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

SSR del. Barbara pyz-Kędzierska

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 16 maja 2019 r. wnioskodawca Komitet Wyborczy Wyborców Konfederacja (...) wniósł o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym poprzez:

1. zakazanie uczestnikowi postępowania (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o tym, jakoby wnioskodawca miał stanowić „agenturę wpływu M.” poprzez usunięcie opublikowanego w dniu 9 maja 2019 r. artykułu pt. „W. C. (...) M.” z portalu (...).pl, znajdującego się pod adresem: (...), a także postu zawierającego link do przedmiotowego artykułu na profilu uczestnika na portalu (...), znajdującego się pod adresem (...)
2. nakazanie uczestnikowi sprostowania nieprawdziwych informacji o tym, jakoby wnioskodawca miał stanowić „(...) M.” poprzez publikację w formie wpisu na portalu (...) pod adresem [przy czym przedmiotowe oświadczenie powinno zostać napisane w formie standardowego artykułu na portalu \(...\).pl, czcionką tożsamą jak przedmiotowy artykuł oraz o tożsamy parametrach graficznych i układzie jak przedmiotowy artykuł, opatrzony tytułem: \(...\) oraz powinno zostać ustawione jako pierwszy, wyróżniony artykuł na stronie głównej portalu przez okres 7 dni,](http://(...) sp. z o.o. niniejszym przeprasza KWW Konfederację (...) za to, że w prowadzonym przez siebie portalu (...).pl, w opublikowanym w dniu 9 maja 2019 r. artykule pod tytułem „W. C. poparł Konfederację – agenturę wpływu M.” rozpowszechniała nieprawdziwe, naruszające zasady etyki dziennikarskiej, obraźliwe i stanowiące próbę zniekształcenia procesu wyborczego informacje jakoby KWW Konfederacja (...) stanowił „agenturę wpływu M. ”,
</div><div data-bbox=)

3. nakazanie uczestnikowi sprostowania nieprawdziwej informacji o tym, jakoby wnioskodawca miał stanowić „agenturę wpływu M.”, poprzez publikację w formie postu na jego profilu na portalu (...), znajdującego się pod adresem (...) oświadczenia o treści: (...) sp. z o.o. niniejszym przeprasza KWW Konfederację (...) za to, że w prowadzonym przez siebie portalu (...).pl, w opublikowanym w dniu 9 maja 2019 r. artykule pod tytułem „W. C. poparł Konfederację – agenturę wpływu M.” rozpowszechniała nieprawdziwe, naruszające zasady etyki dziennikarskiej, obraźliwe i stanowiące próbę zniekształcenia procesu wyborczego informacje, jakoby KWW Konfederacja (...) stanowił „agenturę wpływu M.”,

przy czym przedmiotowy post powinien zostać opublikowany między godziną 19:00 a 21:00, a pomiędzy jego publikacją a publikacją innych postów na profilu uczestnika, zarówno wcześniej szych, jak i późniejszych, powinien również zostać zachowany odstęp czasowy co najmniej dwóch godzin, przy czym przedmiotowy post powinien zostać przypięty na górze strony na okres 7 dni.

Wnioskodawca wniósł również o zasądzenie od uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Wskazał, że przedmiotowy artykuł zawiera wyrażoną nieprawdziwą informację, jakoby wnioskodawca stanowił (...) agenturę wpływu, a materiał ten stanowi formę negatywnej agitacji wyborczej przeciwko wnioskodawcy. (wniosek – k. 3-9)

W pisemnej odpowiedzi na wniosek uczestnik (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniósł o oddalenie wniosku w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Uczestnik postępowania, wyjaśniając charakter kwestionowanej wypowiedzi i wskazując na okoliczności jakie towarzyszą charakterowi wypowiedzi w czasie kampanii wyborczej podkreślił, że wszystkie sformułowania, które zostały użyte w tym artykule pozostają w zgodności z zasadą wolności słowa i krytyki jaką gwarantuje Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i jaka powinna być respektowana w demokratycznym państwie prawa. (k. 32-52)

Postanowieniem z 17 maja 2019 r. Sąd Okręgowy oddalił wniosek o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym i zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kwotę 240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (k. 112). W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że działanie podjęte przez uczestnika nie posiada cech agitacji wyborczej a artykuł został sporządzony przez podmiot, który nie jest uprawniony do prowadzenia kampanii wyborczej. (transkrypcja – k. 139-142)

Postanowieniem z 22 maja 2019 r. Sąd Apelacyjny uchylił postanowienie Sądu Okręgowego i przekazał wniosek Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania wskazując na zastosowanie przez Sąd I instancji nieobowiązującego przepisu art. 106 § 1 kw Sąd Apelacyjny stwierdził także, że Sąd Okręgowy nie zbadał czy wypowiedzi uczestnika oraz zawarte w nich stwierdzenia i informacje, a także opatrzenie ich komentarzem oraz zalinkowanie artykułu o takiej treści na profilu uczestnika i na portalu (...) miało charakter agitacji wyborczej i zawierało informacje nieprawdziwe odnoszące się do programu wyborczego bądź do Komitetu Wyborczego, mogące zdyskwalifikować go w oczach wyborców i temu służyć. Sąd I instancji powinien zbadać czy wypowiedzi uczestnika były formą agitacji wyborczej i miały charakter materiałów wyborczych w rozumieniu art. 11 § 1 k.w., a także czy przekazane w nich treści były zgodne z prawdą czy też nie. (postanowienie z uzasadnieniem – k. 174-184)

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Na portalu internetowym (...).pl 9 maja 2019 r. ukazał się artykuł pt. „W. C. poparł Konfederację – agenturę wpływu M.”. W treści artykułu wskazano, że W. C. ogłosił, że w wyborach parlamentarnych głosowałby dziś na Konfederację. Zacytowano także wypowiedź W. C.: „(...)Pod wypowiedzią W. C. został dodany komentarz autora artykułu: „(...)” (k. 13-14)

W artykułach prasowych zamieszczonych na portalu (...).pl (artykuł z 13 października 2015 r. i z 4 sierpnia 2014 r.) były zamieszczane wypowiedzi J. M., w których wskazywał, że „U. jest wrogiem, nie R.. Boję się N. i U., bo oni mają do nas

pretensje terytorialne. R. się nie boję. Pan P. takich roszczeń nie ma.”, „Oczywiście uważam, że pan P. jest znakomitym prezydentem R. i byłby świetnym prezydentem P.”. Na portalu (...) .pl w artykule z 13 czerwca 2014 r. zawarto cytaty z wypowiedzi J. M. „Prawica powinna doceniać P.. P. robi prawicy rzeczy bardzo miłe.”. W artykule z 5 maja 2019 r. na portalu (...) .com zacytowano słowa J. M. „(...)”. (artykuły prasowe – k. 56-65)

J. M. wielokrotnie wypowiadał się na tematy związane z polityką (...). Wskazywał w nich, że R. jest „naszym sojusznikiem, a nie wrogiem”, „R. jest krajem-przyjacielem”, „Popieram politykę pana P., ale też nie we wszystkich kwestiach. Na przykład nie popierałem i nie popieram wejścia do D.. K. tak, lecz D., nie.” (k. 66-103)

Stosownie do art. 111 § 1 kodeksu wyborczego (dalej też „kw”) jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984r. - Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Zgodnie z art. 109 § 1 kw materiałem wyborczym jest każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek

z zarządzonymi wyborami. Jednak na gruncie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego materiałem wyborczym jest nie tylko informacja pochodząca od komitetu wyborczego i przezeń sygnowana. Budowa zdaniowa przepisu art. 111 § 1 kw świadczy o tym, że mogą tutaj wchodzić w grę materiały wyborcze w szczególności plakaty, ulotki i hasła (z uwagi na użycie sformułowania „w szczególności” katalog jest tylko przykładowy), a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej. Wypowiedzi takie lub inne formy agitacji wyborczej mogą więc pochodzić od kogokolwiek, niekoniecznie od komitetu wyborczego, byle tylko dały się zakwalifikować jako agitacja wyborcza. Za takim rozumieniem przepisu art. 111 § 1 kodeksu wyborczego przemawia również wykładnia celowościowa.

Przedstawiony przez wnioskodawcę materiał został zamieszczony przez uczestnika w Internecie w czasie trwania kampanii wyborczej, zatem bez wątplenia był dostępny dla nieograniczonego kręgu odbiorców. Z treści i charakteru materiału wynika, iż jego celem było między innymi wpłynięcie na wynik głosowania. W świetle powyższego, w ocenie Sądu, materiał ten należało uznać za stanowiący negatywną agitację wyborczą.

Jednak, w niniejszym postępowaniu nie została dowiedziona druga przesłanka udzielenia ochrony prawnej na podstawie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego – mianowicie to, że przedstawione informacje są nieprawdziwe. Na mocy art. 111 § 1 kw sąd obowiązany jest do udzielenia ochrony tylko w sytuacji, kiedy przedmiotowe materiały zawierają nieprawdziwe informacje.

Przepis ten „ma na celu zapewnienie prawidłowego przebiegu kampanii wyborczej poprzez ochronę wyborców przed informacjami nieprawdziwymi, a w konsekwencji służy celowi publicznemu, jakim jest prawidłowy przebieg i wynik wyborów. Nie jest natomiast celem tego przepisu ochrona dóbr osobistych osób kandydujących w wyborach. W tym aspekcie musi być rozważana kwestia przesłanki ochrony w postaci nieprawdziwości informacji. Informacją nieprawdziwą w rozumieniu powołanego przepisu jest zatem informacja obiektywnie weryfikowalna w kategoriach

prawda – fałsz, która może wprowadzić w błąd wyborców. (tak Sąd Apelacyjny w Krakowie w postanowieniu z dnia 14 listopada 2014 r., sygn. akt I Acz 2271/14, Lex 1544794).

Rację należy przyznać uczestnikowi, iż gdyby uczestnik rzeczywiście miał zamiar postawienia wnioskodawcy zarzutu, że jest agentura wpływu R. i działa na podstawie formalnych uzgodnień z czynnikami (...), to użyłby stosownej do takiego zamiaru formy literackiej – śledztwa dziennikarskiego, ze wskazaniem konkretnych dowodów, a przynajmniej poszlak i przesłanek, które na taki wniosek wskazują. Zgodzić się również należy ze stwierdzeniem uczestnika, iż kwestionowany przez wnioskodawcę tekst „W. C. poparł Konfederację – agenturę wpływu R.” ma charakter ironicznego komentarza do wypowiedzi W. C. i powinien być interpretowany w tym świetle komentowanego materiału bez nadawania mu odmiennych znaczeń. Jedyną informacją z tego materiału, jaka poddaje się ocenie w kategorii prawda albo fałsz jest to, że W. C. wyraził poparcie dla Komitetu Wyborczego Wyborców Konfederacji. W powstałym zakresie, przedmiotowy materiał stanowi rodzaj opinii, która nie podlega weryfikacji przez Sąd w trybie wyborczym.

Dodatkowo, za przyjęciem przedmiotowego materiału jako oceny przemawia również sarkastyczne odwołanie się do onuc.

Dla wyborców jest oczywistym, że tego rodzaju publikacje służą przede wszystkim stworzeniu wokół kandydatów określonej atmosfery, nie mają natomiast nic wspólnego z faktami.

Reasumując, stwierdzić należy, iż na gruncie niniejszej sprawy brak fałszywej informacji, która jest podstawową przesłanką materialnoprawną udzielenia ochrony prawnej z art. 111 § 1 kw. O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc – zgodnie z którym, każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

SSR del. Barbara pyz-Kędziarska

ZARZĄDZENIE

(...)